

KOROŠEC

Uredništvo in upravnništvo v Velikovem.

List izhaja vsako sredo na štirih in vsako soboto na dveh straneh.

Velikovec, 17. septembra 1919.

Cene inseratom: enostopna petitvrsta ali nje prostor 40 vinarjev. Uradni razglasi po 1 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Uradni prostori Narodnega sveta za Koroško so zdaj v Fašingovi ulici št. 4 (v Pogačnikovi hiši).

Koroški oče in koroška mati, sta že naročila svojim otrokom priljubljeni mladinski list „Mlado Jugoslavijo“?

Mirovna pogodba z Nemško Avstrijo podpisana.

Kakor smo že poročali, je bila v sredo 10. t. m. podpisana mirovna pogodba z Nemško Avstrijo.

Malo pred 11. uro je dobil avstrijski državni kancelar dr. Renner telefonično sporočilo, da so zastopniki antante že zbrani v francoskem gradu Sen Žermen. Nato se je dr. Renner takoj v avtomobilu odpeljal v grad. Pred gradom se je bilo zbralo mnogo gledalcev. Na stopnicah so stali francoski vojaki z nasajenimi bajoneti. Ko je dr. Renner sedel na svoj prostor, je vstal predsednik mirovne konference Klemanso in pozval dr. Rennerja, naj podpiše mirovno pogodbo. Dr. Renner je stopil k mali mizi ter podpisal mirovno pogodbo in protokole. Za njim so podpisali še drugi zastopniki antante. Jugoslavija in Rumunija nista hoteli podpisati. Dr. Renner je s svojimi spremljevalci še tisto noč odpotoval na Dunaj. Radovedni smo, kako so Dunajčani sprejeli moža, ki je podpisal smrtno obsodbo Nemške Avstrije!

Kako sodijo pametni Nemci o Jugoslaviji.

Dne 21. avgusta t.l. je praznoval v Pliberku g. Ivan Kušlan 40 letni jubilej, odkar je bil vstopil v službo gozdne uprave grofov Thurn-Valsassina. Ob enem sta praznovala svojo službeno 25 letnico graščinska gozdarja gg. Simon Kuhar in Stefan Češovnik. V slavnostni napitnici je g. grof Douglas-Thurn poudarjal, da je razpad stare Avstrije ustvaril velikemu delu Korošcev nov in lepši dom v Jugoslaviji. Želel je, naj bi se mlada država lepo razvijala.

Poudarjal je tudi, da je dolžnost vseh Korošcev, pa naj bodo Slovenci ali pa Nemci, da ne store ničesar proti državi, ampak da vsakdo brez razlike narodnosti pomaga po svojih močeh, da se razmere v naši državi kmalu uredijo. Podobno je govoril tudi eden izmed zbranih uradnikov. In to je govoril mož, ki je po rojstvu Nemec, mož, ki je prepotoval skoraj vso Evropo in ki dobro pozna gospodarske razmere v posameznih evropskih državah. Kaj naj si mislimo o tistih naših „možeh“, ki so tako neumni, da verjamejo, če jim kako babše laže, da jih čakajo v Avstriji nebesa? Kar je pametnih in poštenih Nemcev, so že zdavna izprevideli, da čaka nas vse lepa prihodnost samo v Jugoslaviji, in hočejo zato složno delovati z nami v skupno korist naše lepe domovine.

Kaj nas čaka, ako bi prišli pod Avstrijo.

Dne 4. t. m. so imeli v Celovcu pri Sandwirtu nekaj shod. Lemesch, Schumy in nekateri drugi petelini so po svoji stari navadi udrihali po Slovencih. Zatevali so, naj se vse Slovence požene s Koroške. To je bilo nekaterim pobalinom tako všeč, da so od veselja začeli tuliti „Heil Deutsch-Oesterreich“. Pametni možje pa, ki niso zadovoljni s politiko celovške gospode, so seveda molčali. Nekdo pa se je celo oglasil: „Živio Jugoslavija“. Ko so celovške barabe to slišale, so planile nanj in ga tako preteple, da je umrl drugi dan. Koroški Slovenci si bomo dobro zapomnili, da bi nas celovška gospoda rada poglala s Koroške ter si razdelila naše premoženje. Hvaležni smo celovškimi pobalinom, da so nam povedali in pokazali, kaj bi počeli z nami, ako bi nas še kdaj dobili v svojo oblast. Hvala Bogu, da smo za večne čase rešeni celovških boljšečikov!

Kako skrbijo folksverovci v nemškem delu Koroške za mir in red.

Iz nemškega dela Koroške (iz cone B) prihajajo še vedno tožbe o divjanju folksverovcev. S pričami je dokazano, da je posestniku Luki Tosu iz Starega grada izginil s paše vol, ki je bil vreden 1400 K. Medtem ko se je vol

pasel, so prišli folksverovci ter ga odgnali. Posestniku Tomažu Kuharju iz Starega grada so folksverovci ukradli ponoči tri panje čebel, vredne 600 K. Posestniku Ivanu Janša iz Starega grada so odnesli celovški boljšečiki za 200 K klobas, slanine (špeha) in prekajenega mesa. Istemu posestniku so folksverovci ukradli tudi vola, vrednega 1600 K. Pokradli so mu tudi črešnje in polomili veje; škoda znaša najmanj 1000 K.

Lažnivi kljukci.

Okrajno glavarstvo v Velikovem je razglasilo, da morajo invalidi, katerim je bila pokojnina (penzija) ustavljena, iti v Pliberk. Tam se invalidi zdravniško preiščejo in se jim nakaže pokojnina, do katere imajo pravico. Ta razglas izrabljajo zdaj nekateri falotje, da razburjajo ljudstvo in hujskajo proti naši državi. Med ljudi trosijo namreč laži, da se kličejo tudi Korošci k orožnim vajam. Opozarjamo še enkrat, da so vsi Korošci oproščeni vojaške službe, torej tudi orožnih vaj. Te razširjevalce laži treba pri vsaki priložnosti naznaniti oblasti, da se kaznujejo.

Gospodarske novice.

Zaplemba živine.

V Avstriji je veliko pomanjkanje živeža. Da ne umrejo ljudje od gladu, plačujejo za živila prav visoke cene. Posebno je poskočila cena živine. Zato pa skušajo razni verižniki in tihotapci spravljati živino čez mejo. Seveda plačujejo Avstrijci z denarjem, ki v resnici ni nič vreden. Naše oblasti so zalotile že več takih tihotapcev. Vzele so jim živino. Za nameček so bili še strogo kaznovani. Doslej je bilo kaznovanih že kakih deset gospodarjev, in sicer so morali plačati po 1000 do 3000 kron.

Tihotapci.

Čez Mali Šent Vid, čez Djekše in Slovenski Šmihel je mnogo ljudi tihotapilo živež in živino v Avstrijo. Avstrijci so jim plačevali seveda z avstrijskim denarjem. Tega se pa vsak pameten človek brani, saj je od dne do dne manj vreden.

Papirnat drobiž v Sarajevu.

Kakor v nekaterih drugih mestih naše države, bodo izdali tudi v Sarajevu poseben papirnat drobiž.

Avstrijci spravljajo svoje premoženje.

Ker se Avstrijci boje bankerota v Avstriji, spravljajo svoje premoženje — na varno. Zato pa bo avstrijska vlada ustanovila v Gradcu nov cenzurni urad. Ta bo moral paziti, da ne bodo Avstrijci spravljali svojega premoženja v Jugoslavijo. Tako poročajo dunajski listi.

Angleži dvigujejo potopljene ladje.

Angleži so doslej dvignili že 440 ladij, katere so bili med vojno Nemci potopili. Rešili so na ta način za eno milijardo frankov.

Invalidi imajo pravico do proste vožnje po naših železnicah.

Kakor smo že poročali, imajo invalidi pravico do proste vožnje po vseh železnicah naše države. Ako se hoče torej invalid z vlakom kam peljati, mu ni potreba, da bi si kupil vozni listek. Zadostuje, ako pokaže pri blagajni (kasi) železniškemu uradniku kako potrdilo, da je invalid, pa dobi vozni listek za stonj. Taka potrdila izdajajo tudi okr. glavarstva.

Rekvizicije.

V Avstriji je država zaplenila vso žetev (žito, koruzo, krompir itd.). Noben kmetovalec ne sme ničesar prodati, ampak mora vse oddati državi, in sicer po cenah, ki so jih določili dunajski judje. Avstrija je torej vzela svojim kmetom najprej poljske pridelke, pozneje pa jih bo ogoljufala še za posestvo in denar, ki so si ga prislužili z velikim trudom. Kmetovalci, ne verujte torej avstrijskim sleparjem in od njih plačanim hujšakem, ki zabavljajo čez našo državo in na vse pretege hvalijo falirano Avstrijo! Pomislite vendar, da vas hočejo samo zato preslepiti, da bi vas potem odirali!

Dopisi.

Djekše. Zdaj, ko smo za vse večne čase rešeni avstrijskega jarma, se še le čutim čisto domačega na naših tleh. Kako drugače je sedaj, če imaš kaj opraviti pri gosposki. Kako prijazno ravnajo z vsakim človekom, ki pride v urad. Čisto po domače se lahko zmeniš z uradnikom ter mu lahko tudi zaupno poveš, kar imaš na srcu. Ni ti treba delati takih poklonov kakor prej, tudi prilizovanja ni potreba. Naši uradniki ne gledajo toliko na komplimente, pač pa na odkritosrčnost. Kako drugače je bilo to prej! Bilo je pred par leti. Nekega dne sem imel opraviti pri okrajnem glavarstvu v Velikovecu. Bil sem bolan, zato sem se komaj privlekel v Velikovec. Ko stojim pred uradnikom, me je obšla taka slabost, da se mi je

kar zavrtelo v glavi. Prosil sem uradnika, če bi smel malo sesti. Ta pa me začne zmerjati, da sem pijan, da ne znam nobene manire itd. Če bi se to zgodilo v Jugoslaviji, bi takega uradnika pošteno kaznovali.

Globasnica. Domov sta se vrnila iz nemško-avstrijskega ujetništva Jurko Huter in France Mlinar. Pred dvema mesecema je ušel iz nemškega ujetništva na Češko Joško Sadjak, odkoder je srečno prišel domov. Vsi trije so bili ujeti v Smarjeti v Rožu. V ujetništvu so jih zasramovali in so morali stradati, a ostali so zvesti Jugoslaviji. Nekateri njihovi tovariši, ki so bili skupno ujeti, so pristopili k folksveru. Izdajalci! Le stradajte zdaj in trpite v Avstriji za svoje izdajstvo! Mi vas ne maramo več. Vam, fantje, ki ste ostali zvesti Jugoslaviji, kličem: „Bog vas živi!“

Globasniška mladenka.

Št. Vid. Iz okolice Št. Vida hodi vsak dan čez 100 delavcev v Mostiče na delo v tovarno. Tovarnar živi tam nekje na Dunaju. Slabo se mu menda ne godi, saj mu morajo naši koroški delavci delati tlako. Plačuje jim samo po 46 do 80 vinarjev od ure. Kakšne dobičke si mora delati ta človek! Marsikateri delavec bi rad pustil delo in pokazal tovarnarju fige, pa ne more tega storiti zaradi družine. Najbolj pa mora naše delavce jeziti, da plačuje ta mož tujim delavcem več kakor pa domačinom. Delavci-domačini, malo še potrpite! Kmalu bomo napravili tudi s tem gospodom račun. Potem naj si pa nemški direktor kje drugje poišče delavcev, ki mu bodo delali zastonj. Razen v Avstriji je le še v Italiji mogoče, da je delavec zadovoljen, če si zasluži vsaj toliko, da ne pogine od lakote. Pri nas, v Jugoslaviji pa mora biti za vse enaka pravica: za delavca, gospoda in kmeta. Kdor dela, ne sme trpeti pomanjkanja! Kdor pa ne dela, naj tudi ne je! (Opozorili smo že Narodni svet za Koroško, kako slabo se godi delavcem okrog Malega Šent Vida. Narodni svet je ukrenil vse potrebno, da se jim zboljša njihov položaj, dokler jih ne more rešiti avstrijskih pijavk. Opomba uredništva.)

Borovlje. V nedeljo 7. t. m. je nekaka nemška skupina menda priredila zabavo v Borovljah, seveda v nemškem duhu. Ta skupina obstoji v glavnem iz delavcev, ki so zaposleni v raznih tukajšnjih tovarnah, ki so pa po večini pritepenci iz Nemške Avstrije. Greben jim je začel rasti po prenehanju upravičenem strahu, da bodo bengljali raz dreves, kakor je svoječasno bengljalo 1100 slovanskih vojakov ob neki cesti v Italiji. Prišli so do prepričanja, da mi še vedno ne stojimo na oni stopnji kulture, kakor oni, ker plačujemo njih razbojniška početja z maslenim kruhom in s pečenko, pa so nas počeli zopet izzivati in na nesramen način trkati na našo potrpežljivost. Nemško-Avstrijska meja ni daleč, pa se kaj lahko ugodi vašim srčnim željam, da se vas porine tja čez, kjer vas že komaj čakajo s prazno skledo.

Velikovec. Znano je, da so nemški vojaki oropali skoro vso Slovensko Koroško. To so delali na ukaz svojih

častnikov (oficirjev). Častniki sami so ropali, tako je na primer nemški major Perko vzel komendatorju (župniku) v Reberci šivalni stroj in harmonij. Znani oskrbnik grofa Rosenberga, Hey, ki je bil že med vojno znan kot podjunjski „Bauernschreck“, je vodil nemške boljševe, da so plenili na Plaznici, v občini Žitara vas. Mladi grof Rosenberg, ki je bil takrat častnik nemškega folksvera, je brezplačno rekviriral mast v globasniškem župnišču. Ni čudno tedaj, da so nemški folksverovci tako ropali, ko so pa videli, kako so ropali in kradli njihovi voditelji. Mislili so si: „Če oni smejo, pa dajmo še mi!“

Podljubelj. Nikdar bi ne bili verjeli, da je med koroškimi Nemci toliko tepcev. Da jim Bog ni dal zdrave pameti, tega jim ne moremo zameriti; zamerimo jim pa, da so pri vsej svoji neumnosti še tako nesramni. Ko so naše čete zasedle naše koroške kraje, smo vendar mislili, da se bodo ti ljudje vendar spametovali. Mislili smo, da se bodo vdali v svojo usodo in da nam bodo hvaležni, ker jih nismo potegnili iz kože za vsa grozodejstva, ki so jih počenjali z nami, ko so bili še oni naši gospodarji. Pa kakó smo se motili! Ko jih je minil prvi strah in so zapazili, da hočemo pozabiti vse krivice, so zopet pokazali svoje roge. Slovenci smo bili doslej miroljubni in potrpežljivi, a tega mora biti zdaj konec! Najodločneje zahtevamo od naših oblasti, da poženejo čez mejo vsakogar, ki bo še tako nesramen, da bi hujškal zoper nas in našo državo. Kdor ni z nami, naj se pobere v Avstrijo. Ko mu bo krulilo v želodecu, bo že prišel do spoznanja, da je treba tudi tedaj spoštovati svojega bližnjega, če ta ni tako neumen, da bi trobil v nesramni avstrijski rog! Če pa oblasti ne bodo storile svoje dolžnosti, nas bo minila potrpežljivost in bomo začeli pobijati podkupljene hujšake in agitatorje kakor stekle pse.

Dnevne novice.

Kje je Mackensen?

Iz Belgrada poročajo, da je bil znani nemški vojskovodja 7. t. m. odpeljan na Srbsko. Od tam ga bodo odpeljali v Solun, iz Soluna pa na Francosko.

Italijansko skladišče municije zletelo v zrak.

V Pramadžore pri Benetkah je zletelo v zrak skladišče granat in druge municije. Mrtvih je 30 oseb, veliko pa ranjenih.

Velikovec. Dne 9. t. m. so prepeljali iz Vober v Braslovče truplo kadetnega aspiranta Srečka Puncerja, bivšega urednika „Korotana“ in neumnega delavca za svobodo koroških Slovencev, ki je padel junaške smrti dne 29. aprila t. l. v Vobrah.

Tatovi na potovanju. 5. t. m. so tatovi ukradli Valentinu Wesiak v Prevaljah en gonilni jermen, vreden nad 2000 K. V noči od 7. na 8. t. m. pa so menda isti tatovi ukradli na Tarčevi

žagi v Mežiči dva gonilna jermena, dolga po 12 m, široka po 12 cm in vredna 3000 K. Tatov še nimajo.

Širite povsod „Korošca“!

Shodi in veselice.

Št. Janž v Rožu. Malo Gospojnico smo prvič praznovali v svobodni Jugoslaviji. Zvonik in cerkev sta bila okrašena z zelenjem in zastavami. Lepo je bilo videti, ko so zastave ponosno plapolale nad jugoslovanskim Rožem. Bila je velika slavnost v zadoščenje Najsvetejšemu, ker je bila cerkev oskrunjena po nemških tolpah. Iz Kaple ob Dravi, Borovelj, Slov. Plajberka in Sveč so prišle procesije. Razvila se je lepa in dolga procesija, katero je vodil g. župnik Kandut. Po končani sv. maši je bilo pred cerkvijo ljudsko zborovanje. Govorila sta g. živinozdravnik Rantar in g. župnik Kandut. Z lepimi besedami sta nam še bolj okrepila ljubezen do naše ljubljene Jugoslavije. Srčna hvala jima! Moški, žene in dekleta so ta dan pokazali, kako ljubijo svojo domovino in da ji ostanejo zvesti do groba.

Rožan.

Velik ljudski tabor v Ločah blizu Baškega jezera se vrši ob vsakem vremenu v nedeljo dne 28. septembra t. l. Znani govorniki, med njimi gg. predsednik deželne vlade dr. J. Brejc, general Maister, prelat Kalan, poslanec Grafenauer so zagotovljeni. Razna društva so prijavila svoje sodelovanje. Poseben vlak iz Ljubljane do Baškega jezera in nazaj. Igrala bo vojaška godba. Vršijo se velike priprave.

Krajevni odbor v Ločah.

Suha. V nedeljo, dne 21. t. m. dopoldne je v gostilni „Tabor“ posvetovanje o ustanovitvi „kmetijske podružnice“. Kmetje, pridite vsi, ker je mnogo važnih kmetijskih zadev, o katerih se moramo pogovoriti. Če hočemo biti močni, se moramo združiti, ker le v slogi je moč.

Železna Kapla. V nedeljo 7. t. m. se je vršil na Reberci ustanovni shod podružnice Narodne socialne zveze z Ljubljani, kateri je pristopilo veliko število ne le tovarniškega, ampak tudi drugega delavstva. Na shodu je temeljito govoril o organizaciji delavstva tovariš Brandner, tajnik Narodne socialne zveze iz Ljubljane. — Naše delavstvo še ni bilo organizirano, ker se Nemci pač niso brigali za ubogega slovenskega delavca. Glavna reč jim je pač bila, da so slovenski delavci pridno in skoraj zastonj delali. Nam so pa ti delavci in delavke bratje in sestre in zato ne moremo gledati, da bi jih kdorkoli še nadalje izmotal. To delavstvo bo še le sedaj čutilo, da je tudi del, in sicer važen del svojega naroda. Videlo bo, da ima še veliko bratov in sester, ki mu hočejo pomagati do boljše bodočnosti. Ali vsa naša pomoč ne bo izboljšala vašega življenja, če sami ne zbudite one moči, ki je v vas samih. Ta moč se imenuje organizacija. To je že spredvidela vsa ona velika množica, ki je bila na shodu, zato je tudi takoj pristopila k organizaciji. Tako naj store tudi tisti delavci in delavke, ki so bili oni dan zadržani, da se niso mogli udeležiti shoda! V edinosti je moč: ta pregovor bo veljal tudi v naši Jugoslaviji, zato mora biti vse organi-

zirano: tovarniški delavci, drvarji, žagarji, hlapci itd.

Suha. Tukaj se je vršil 31. avgusta velik ljudski shod. Bilo je okrog 2000 ljudi, tako, da bi se dalo govoriti o „taboru“. Mariborski pevci, katere je vodil znani pevec koroških pesmi g. Oskar Dev, so lepo peli. Shod se je vršil pod milim nebom. G. učitelj Dobršek je s šolarko Milo Lutnik pozdravil došle goste. Na shodu so govorili gg. Dobršek, dr. Ravnik in dr. Müller. Po shodu so igrali naši fantje tukajšnje baterije lepo igro. Bilo je mnogo smeha in veselja. Naši gorjanci so bili prav zadovoljni in radi bi videli še večkrat take shode in igre. Po igri se je vršil srečolov, za katerega so posebno prispevali trgovca Rink in Žlebnik ter gostilničar Buč iz Libelič. Gledalo se ni na velik izkupiček, a vendar je čistega dobička 500 K, katerega se pošlje Narodnemu svetu za Koroško. Zahvaljujemo se vsem, ki so pripomogli, da je ta shod tako lepo uspel. V spomin na shod, se imenuje naša gostilna „Tabor“.

Djekše. Dne 31. avg. je bil tu po cerkvenem opraviilu velik ljudski shod. G. dr. Fr. Kotnik je govoril o gospodarskih razmerah v Avstriji, g. Magerl pa je posebno osmešil tiste strahopetce, ki se še vedno bojijo, da se ne bi še kdaj vrnili folksverovci. Govornika sta se prepričala, da smo Djekšarji prav zavedni ljudje, katerih ni treba šele svariti pred Nem. Avstrijo.

Guštanj. „Malgajeva čitalnica“ priredi 21. t. m. igro „Divji lovec“. Predstava se vrši točno ob 1/2 16. (1/4) uri v telovadnici guštanjskega sokola (preje baraka za ujetnike). Po igri zabavni večer v gostilni g. Lečnika z izbranim vzporedom. Pri igri in zabavnem večeru sodelujejo prevaljski tamburaši tamošnjega telovadnega društva „Orel“ in domači pevski zbor. Ker doslej Guštanj še ni imel prilike, da bi videlo nastopati domače moči na odru, se nadejamo velike udeležbe. Na svidenje 21. t. m. v Guštanju!

Železna Kapla. Dne 7. in 8. t. m. je priredila naša šolska mladina v „Gregorjevem domu“ lepo veselico. To je bila prva mladinska veselica v Železni Kapli. Otroci so lepo igrali dve igri, peli pesmi in deklamirali. Najbolj je bil ljudem všeč Velfelnov fantič, ki je pozdravil obiskovalce. Smeha je bilo dovolj. Čisti dobiček je namenjen za šolsko knjižnico, otroški izlet in Dijaški dom v Velikovcu. Stariši so bili zelo zadovoljni, ker so videli, kake uspehe ima narodna šola.

Razno.

Sadjarji, berite!

Te dni je izšla 7. in 8. št. „Slovenskega Sadjarja“. Kdor se količkaj zanima za sadjarstvo in pazljivo pregleda prejšnje letnike, ki so nepretrgoma izhajali tudi ob najhujših časih med vojno, mora priznati, da je list zelo koristen in potreben za vsakogar, ki hoče napredovati v sadjarstvu. Zlasti opozarjamo na sadno izbiro, kajti od pravilne izbire sadnih plemen in sadnih vrst je izvečine odvisen ves uspeh v sadjarstvu. Naši sadjarji so vobče zelo navdušeni za zasajenje. Toda vse preveč površni in lahkomišelnosti so glede izbire sadnih vrst in pa glede oskrbovanja sadnega drevja. Kar kje slučajno naletijo, bodisi sadno drevo ali cepič, tisto pa poberejo, cepijo in sade, ne da bi kaj prida premišljevali, kakšna je dotična vrsta, ali je primerna za njihovo podnebje, zemljo in go-

spodarske razmere. Veliko drevja se zasadi, pa malo ga zraste in malo ga je, ki bi povoljno rodilo. „Slovenski Sadjar“ se vseskozi neumorno prizadeva, da bi v tem oziru razbistril pojme in naše sadjarje po celi Sloveniji seznanil predvsem s tistimi domačimi in tujimi, starejšimi in novejšimi vrstami, ki so na vse strani preizkušene in v vsakem oziru odgovarjajo našim potrebam. Razen tega je pa v sadjarstvu še mnogo drugih važnih vprašanj, za katere se naš preprosti kmetovalec-sadjar ne meni prav nič ali pa premalo. Kako malo zanimanje na pr. kažejo sadjarji zlasti za varstvo sadnega drevja, dasi bi morali vedeti, da nam razni škodljivci in bolezniki uničijo vsako leto za milijone vrednosti. Koliko se greši pri spravljanju sadja, pri hranjenju, pri domači uporabi in pri raznih drugih prilikah. Vse to se mora izpremeniti. In izpremenilo se bo, ako bodo sadjarji z veseljem in zanimanjem prebirali strokovni sadjarski list in se ravnali po njegovih navodilih. Tak strokovni list je „Slovenski Sadjar“, ki izhaja že 7. leto. Naroča se pri Upravištvu „Slovenskega Sadjarja“ v Ljubljani, Linhartova ulica št. 12. Naročnina znaša letnih 12 K. Dobijo se še vse letošnje številke. Tudi nekaj starejših letnikov je še v zalogi. Vsak zaveden sadjar bo takoj naročil „Slovenskega Sadjarja“.

Dijaški dom v Velikovcu.

S prihodnjim šolskim letom 1. oktobra se bo v Velikovcu odprl dijaški dom, kjer bodo imeli dijaki stanovanje in hrano. Prosilci naj vložijo svoje prošnje najkasneje do 22. septembra na Vodstvo dijaškega doma Velikovec, kanonikat. Vsled izredne draginje se je morala mesečna plača za letos še zvišati na 150 K. Ako pa bi stariši te svote ne zmogli, naj priložijo še ubožno spričevalo in izjavo, koliko bi mogli mesečno prispevati. Kmetijski gojenci iz velikovškega okraja pa morajo prispevati kolikor mogoče živila, in sicer za celo leto 200 kg krompirja, 100 kg rži, 60 kg pšenice, 8 kg masti, 10 kg fižola, 5 kg jegličev, 50 kg ajde, 70 kg koruze. Vsak naj pripelja živila kar in kolikor pač more in se mu bo oddana množina primerno vračunala v mesečni prispevek. Zlasti naj bi prispevali krompir, rž in mast. Živil naj se odča za zdaj polovica, dočim se bo druga polovica tirjala meseca februarja. Tudi reveži lahko prosijo.

Vsak gojenec naj prinese s seboj: 1 plevnico (brez slame), blazinico (polšter), 2 odeji, 4 posteljne rjuhe, 5 srajc, 5 spodnjih hlač, 5 parov nogavic, 6 žepnih rut, 4 obrisače, 2 obleki, 2 para čevljev, 2 krožnika, žlico, nož in vilice, 1 skledo za umivanje. Vse naj se pripelja v Velikovec do 26. septembra. Perilo naj bo tudi zaznamovano. Dečki iz velikovškega okraja morajo pripeljati vsak tudi celo postelj, tedaj tudi postelnjak, ki naj bo, kolikor mogoče majhne oblike, da ne zavzame preveč prostora. Vodstvo dijaškega doma.

Za kratek čas.

Kako lovijo leve? Levi živijo v vročih deželah, kjer so tudi velike puščave. V puščavah pa je veliko peska. Če gre nedeljski lovec na love, vzame s sabo veliko rešeto. V puščavi nagradi peska, ga dene v rešeto in ga preseje. Pesek pade na tla, levi pa ostanejo v rešetu.

Kako najlažje ulovimo kamelo. Vsem je znano, da gre lažje kamela skozi šivaukino uho, kakor pa bogatin v nebeško kraljevstvo. Kdor hoče torej uloviti kamelo, gre tudi v puščavo. Tam zapiči v zemljo šivanko. Mimo pride kamela in hoče skozi šivankino uho. Ko je kamela že skoraj skozi, priskoči nedeljski lovec, zagradi kamelo za rep in ga zavozi. Zdaj pa kamela ne more skozi šivankino uho in je ujeta.

Program

državne kmetijske šole pri Velikovcu za zimski tečaj od 5. novembra t. l. do 30. aprila 1920.

1. Splošno.

Zavod ima namen, da izobrazi kmetijske mladeniče, ki so namenjeni za bodoče gospodarje, teoretično in praktično v kmetijstvu, v kolikor je potrebno za manjše in srednje posestnike.

Da doseže šola ta namen, je teoretični pouk združen s praktičnim delom in z razkazovanjem v vseh panogah, s katerimi se zavod peča. V to svrhu služi obsežno šolsko gospodarstvo.

2. Sprejemni pogoji.

Za sprejem se zahteva kot najnižja starost dovršenih 16 let, popolna telesna sposobnost za kmetijska dela in z dobrim uspehom dovršena ljudska šola.

Gojenci se sprejemajo: a) kot plačujoči gojenci, ki plačajo za cel tečaj 800 K in to za hrano, stanovanje in pouk. Namesto denarja se sprejme en del plačila tudi v živilih, ki se zaračunajo po dnevni tržni ceni.

b) Kot študenti, kateri imajo na zavodu popolnoma ali deloma prosta mesta, ter jim plača oskrbo bodisi država, okraj ali kaka druga korporacija. Število prostih mest se bo določilo, ko se predlože vse prošnje.

Prošnje za sprejem je treba predlagati do 15. oktobra t. l. na vodstvo zavoda. Tem prošnjam je priložiti: krstni list ali domovnico, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo o vedenju in izjavo starišev oziroma varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja.

Popolnoma ali deloma prosta mesta se oddajajo le onim sinovom kmetijskih posestnikov Slovenske Koroske, ki ne morejo plačevati stroškov šolanja, kar je treba podpreti z dokazili.

Vsi učenci morajo stanovati v zavodu. Pri vstopu morajo prinesiti s seboj: 4 srajce, 3 spodnje hlače, 4 pare nogavic, 6 pisanih robcev, 1 glavnik, 1 krtačo za obleko, 1 veliko in 1 malo krtačo za obuvalo, 1 zimsko obleko za delavnik in eno za praznik, 2 para obuvala: Nadalje 4 posteljne rjuhe, 2 brisači in 1 ali 2 odeje. Razen tega plača vsak učenec vse za pouk potrebne knjige in zvezke, ki jih preskrbi zavod.

Pranje perila, ki mora biti zaznamovano z začetnimi črkami lastnika, preskrbi šola.

Zimski tečaj se začne s 5. novembrom t. l. in konča s koncem aprila 1920.

Za počitnice in dopuste veljajo posebna določila.

Vedenje v zavodu in izven zavoda določuje hišni in šolski red, kateremu se mora vsak učenec pokoriti.

Pred koncem tečaja se podvržejo učenci sklepnemu izpitu iz vseh strokovnih predmetov. Obiskovalcem celega tečaja se izročijo pri odhodu spričevala o doseženem uspehu v vseh predmetih in v spretnosti pri praktičnih delih.

Učni predmeti:

a) splošno izobraževalni: učni jezik (slovenščina), zemljepis, računstvo, geometrija in zemljemerstvo, verouk in petje.

b) strokovni: poljedelstvo, živinoreja, živinozdravstvo, sadjarstvo, gozdarstvo, mlekarnstvo, kmetijsko gospodarstvo, kmetijsko knjigovodstvo, praktične vaje in demonstracije ter poučni izleti.

Vodstvo državne kmetijske šole pri Velikovcu.

Pliberk. (Zborovanje kmetijske podružnice.) V nedeljo dne 21. septembra je tu v Narodnem domu gospodarsko predavanje. Gosp. živinozdravnik Škofič bo govoril o živinskih boleznih, g. notar Senčar pa o testamentu, mejah in drugo. Začetek predavanja ob 9. uri dopoldne. Kmetije, pridite vsi na to zborovanje!

Kmetijska podružnica za Pliberk in okolico.

Državna gimnazija v Velikovcu. Vpisovanje v prvi razred se vrši dne 1. oktobra od 10. do 12. ure dopoldne. Sprejemni izpiti se vrše popoldne. Dne 2. oktobra se vrše izpiti za privatiste. Vpisovanje v drugi razred, ki se tudi otvori, se vrši dne 2. oktobra.

Državno učiteljsiše v Velikovcu. Vpisovanje v 1. letnik se vrši dne 1. oktobra dopoldne od 10. do 12. ure. Sprejemni izpiti se vrše dne 2. oktobra. 1. letnik se otvori, če se oglasi dovolj učencev in učenek, ki so prestali sprejemne izpite, pri katerih se zahteva snov 3. razreda meščanske šole.

Dijaki pozor!

Vpisovanje na gimnaziji v Kranju se začne 22. t. m. Vsak naj vzame s seboj zadnje spričevalo, krstni list in ubožno spričevalo. Za stanovanje in hrano je preskrbljeno, a vsak bo moral nekoliko plačevati. Ako bo hotel imeti znižano ceno, bo moral posebej še prositi. Natančnejša navodila bo dobil vsak, ki se je zgledal pri generalnem vikarijatu v Dobri vasi, naravnost po pošti.

Sprememba imen poštних uradov.

Poštno in brzojavno ravnateljstvo za Slovenijo je spremenilo imena nekaterih poštних uradov. Miklavčevo se imenuje zdaj Žitara vas, Šmartno pri Gorjem gradu pa Šmartno ob Dreti.

Razglas.

S 1. avgustom je pričela poslovati poštna nabiralnica Medgorje, ki je bila doslej prideljena poštному uradu Žrelec. Nabiralnica se z vsem dosedanjim okolišem, ki obsega vasi: Zgornje Medgorje, Spodnje Medgorje, Rute, Goriče, Zablate, Mastni rov, Podgrad, Zagorje, Haber, Voglje in Kosasmojah od sedaj prideli dostavnemu okraju poštne urada Grabštanj.

Poštno ravnateljstvo S. S. za slovensko ozemlje v Ljubljani.

Prodajo in nakup posestev posreduje odvetniška pisarna v Velikovcu. Fran Kandare.

Vabilo

k javni dražbi občinskega lova v Hodišah.

Vrši se 29. t. m. ob 10. uri dopoldne v občinskem uradu. Letna najemnina za celo občino (2824 ha) znaša 1300 K. Vložnina 130 K. Več pove občinski urad Hodiše.

Občinski urad Hodiše, 10. sept. 1919.

Župan: Janez Seger s. r.

S 15. oktobrom t. l. se da v najem gostilna in mesarija v „Narodnem domu“ v Velikovcu.

Prošnje naj se vložijo do 20. septembra na „Hranilnico in posojilnico v Velikovcu“, ki daje potrebna pojasnila.

Iščem dobro ohranjen ali nov lahek, pokrit koleselj. Na ogled se naj pripelje v Velikovec.

Peter Škofič,

državni živinozdravnik v Velikovcu.

Naznanilo otvoritve trgovine!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril v Pliberku, nasproti davčnemu uradu in sodišču (stara šola)

trgovino

s špecerijskim, galanterijskim in manufakturnim blagom. V zalogi bom imel tudi cement in opeko. Prodajal bom le prvovrstno blago in kolikor mogoče po nizkih cenah. Kupujem različne deželne pridelke. Za obilen obisk se priporoča

P. Končar.

Zahvala.

Izreka se pristrčna zahvala vsem, ki so spremljali nepozabnega nam sina

Srečka Puncerja

na njegovi zadnji poti.

Prav posebna zahvala bodi geaeralnemu vikarju, inf. proštu g. Randnu, ki je v spremstvu drugih gg. duhovnikov opravil mrtvaške obrede, g. okrajnemu glavarju velikovškemu, gosp. Kaki-u za sožalje in prijazno udeležbo, polkovniku g. Polaku za pozdrav pri vходу v mesto, oskrbniku g. Pavlici za prijateljske besede. Zahvala vsem, ki so z venci in s šopki izkazali svojo ljubezen, spoštovanje in hvaležnost do rajnega.

Rodbina Puncer.